

Yrityskaupan hyväksyminen: Electricité de France SA / General Electric Nuclear Steam Turbine -liiketoiminta

Kilpailu- ja kuluttajavirastolle on 10.5.2023 ilmoitettu järjestely, jossa Electricité de France SA ("EDF" tai "ilmoittaja") hankkii yksinomaisen määräysvallan General Electric Companyn ("GE") Nuclear Steam Turbine -liiketoiminnoissa ("kohde").

1 Yrityskaupan osapuolet ja ilmoittajan näkemys relevanteista markkinoista

EDF on ranskalainen pörssi-yhtiö, jonka liiketoiminta koostuu sähköntuotannosta, sähkön tukku- ja vähittäismyynnistä, kaupankäynnistä sekä siirrosta ja jakelusta. Lisäksi EDF suunnittelee ja valmistaa ydinvoimaloissa käytettäviä ydinvoimalan kattiloita, toimittaa reaktorilaitoksia ja reaktorilaitosten turvallisuutta koskevia instrumentointi- ja säätöjärjestelmiä, tarjoaa huoltopalveluja ja laitteita reaktorilaitoksille sekä suunnittelee ja valmistaa ydinvoimaloiden polttoainetta. EDF-konserni toimii tällä hetkellä reaktorilaitosten suunnittelussa ja myynnissä tytäryhtiönsä Framatomen (aiemmin Areva NP) EPR-tarjonnan kautta. Suomessa yhtiön toiminta liittyy tällä hetkellä pääasiassa Olkiluodon EPR-yksikön huoltopalveluihin.

GE on kansainvälinen teollisuuden monialayhtiö. Yrityskaupan kohteena on **GE:n Nuclear Steam Turbine -liiketoiminnot**, jotka eriytetään yhtiön muista höyryturbiini- ja generaattoritoiminnoista. Eriyttämisen jälkeen kaupan kohteen toiminta muodostuu "New Build" -liiketoiminnasta, johon sisältyy ydinvoimalan perinteisen voimalan komponenttien suunnittelu, valmistaminen ja asentaminen, sekä palveluliiketoiminnasta, johon sisältyy muun muassa toiminnassa olevien ydinvoimaloiden huoltopalvelut ja laitteistopäivitykset. Yrityskauppaan sisältyvät ydinvoimalan perinteisen voimalan pääkomponentit eli turbiinit (ml. Arabelle-turbiini) ja generaattorit (ml. Gigatop-generaattori), jotka yhdessä muodostavat turbiini-generaattori-yhdistelmän (turbine generator package, jäljempänä "TGP").¹ Maantieteellisesti kohteen liiketoiminta sijaitsee pääasiassa Ranskassa, mutta ulottuu myös viitteentoista muuhun maahan, kuten Suomeen.

Ilmoittajan mukaan yrityskaupan osapuolilla ei ole horisontaalisesti päällekkäistä liiketoimintaa, eikä osapuolten välillä ole myöskään vertikaalista yhteyttä Suomessa. EDF:n ja kohteen toimintojen välillä on kuitenkin konglomeraattinen yhteys, joka koskee myös Suomessa sijaitsevia potentiaalisia ydinvoimahanankkeita, sillä EDF:n reaktorilaitokset ja kohteen perinteisten voimaloiden TGP:t ovat toisiaan täydentäviä tuotteita. Osapuolten toiminnoista

¹ Yrityskaupan jälkeen GE jatkaa turbiinien ja generaattoreiden tarjoamista muihin kuin ydinvoimaloihin, kuten hiili- tai kaasuvoimaloihin. Lisäksi GE jatkaa turbiinien huoltopalveluiden tarjoamista muihin kuin ydinvoimaloihin ja Amerikan mantereella myös ydinvoimaloihin.

seuraavien monialavaikutusten selvittämiseksi ilmoittaja on kuvannut osapuolten toimintaa tarkemmin erityisesti tämän konglomeraattisuhteen kannalta relevanteilla i) reaktorilaitosten suunnittelun ja toimittamisen markkinoilla sekä ii) perinteisten voimaloiden TGP:iden suunnittelun ja toimittamisen markkinoilla. Ilmoittajan mukaan reaktorilaitosten markkinaa ei ole tarpeen segmentoida esimerkiksi reaktorityypin, -koon tai -tuotannon mukaan. Sen sijaan TGP-markkinat tulee ilmoittajan mukaan jakaa tehon perusteella seuraavasti: erittäin korkeatehoiset (yli 1500 MW), keskitehoiset (500–1500 MW) ja matalatehoiset (alle 500 MW tuleville SMR-tyyppisille reaktoreille). Ilmoittajan mukaan kaikki edellä mainitut markkinat ovat maailmanlaajuisia.

KKV on tarkastellut yrityskaupan kilpailuvaikutuksia ilmoittajan esittämän mukaisesti sekä pyytänyt ilmoittajaa toimittamaan markkinatietoja komission päätöskäytännön mukaisilla vaihtoehtoisilla segmentoinneilla ja erikseen myös ETA:n osalta. Asian ratkaisu huomioiden markkinamäärittely on voitu jättää avoimeksi.

2 Yrityskaupan kilpailuvaikutukset

Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä tehokasta kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Kohde on jo ennen yrityskauppaa ainoa tosiasiallinen erittäin korkeatehoisten TGP:iden toimittaja, eikä sen tarjoama turbiinigeneraattori-yhdistelmä voi toimia kuin ilmoittajan EPR-reaktorin kanssa, sillä mikään muu reaktori ei nykyisin toimi yli 1500 MW:n teholla. Keskitehoisten ja etenkin matalatehoisten TGP:iden markkinoille sekä niiden kanssa yhteensopivien reaktorilaitosten markkinoille jää puolestaan riittävästi vaihtoehtoisia toimittajia. Ilmoittajan toimittamien tietojen perusteella keskittymällä ei siten ole kykyä tai kannustinta sulkea markkinoita tavalla, jolla olisi merkittävä vaikutus tehokkaaseen kilpailuun Suomessa.

3 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Electricité de France SA hankkii yksinomaisen määräysvallan General Electric Companyn Nuclear Steam Turbine -liiketoiminnoissa.

4 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

5 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 49 a §:n mukaan siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

6 Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa asiantuntija Sara Aronen, puhelin 029 505 3057, sähköposti sara.aronen@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Asiantuntija Sara Aronen